

Oznámenie o začatí verejných ex post konzultácií

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky oznamuje, že dňa 08. 12. 2023 začína verejnú ex post konzultáciu s podnikateľskými subjektmi k ex post hodnoteniu nasledovnej regulácie v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „JM“) a na základe Komponentu 14 Plánu obnovy:

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): II. polrok 2023

Gestor právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu: Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Lokalizácia: § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. a § 19 ods. 2 zákona č. 125/2006 Z. z.

Stručný opis regulácie: Povinnosť zamestnávateľa včas prihlásiť zamestnanca do Sociálnej poisťovne.

Špecifikácia:

Internetový odkaz na ex ante štádium hodnoteného právneho predpisu:

<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/82/20230101.html>

Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:

LP/2017/355 - <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2017/355>

Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:

Tlač 662

<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=7&ID=662>

Ex post hodnotenie:

- regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- X navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Číslo regulácie: 50

Dôvod zaradenia do registra: JM 10.3 písm. d)

Znenie podnetov z podnikateľského prostredia: V súčasnosti platí, že nelegálnym zamestnávaním je situácia, kedy napriek existencii pracovnoprávneho pomeru zamestnávateľ neprihlási alebo neskoro prihlási zamestnanca do Sociálnej poisťovne, maximálne do 7 dní alebo momentu výkonu kontroly. Pri oneskorenom prihlásení pracovníka do Sociálnej poisťovne vyplýva zamestnávateľovi viacero postihov, pričom môžu byť uplatnené aj všetky naraz:

- nemusia mu poskytnúť verejné dotácie
- pokuta od NIP v rozmedzí 2 000 - 200 000€
- zákaz zamestnávania cudzincov

Predmetom ex post hodnotenia má byť prehodnotenie rozsahu sankcií a možnosti ich kumulatívneho ukladania.

Predbežný postoj gestora právneho predpisu k základným cieľom a fungovaniu hodnotenej regulácie:

Ministerstvo zotrváva na ponechaní regulácie v súčasnej podobe. Regulácia má stále svoje opodstatnenie v aktuálnom znení, nakoľko v právnom poriadku musí byť stále prítomný účinný mechanizmus na eliminovanie nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Zdôrazňujeme skutočnosť, že porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania spôsobené nesplnením prihlasovacej povinnosti zamestnávateľa voči Sociálnej poisťovni v roku 2022 predstavovalo druhé najčastejšie porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania po vykonávaní závislej práce pre zamestnávateľa bez založeného (písomne uzatvoreného) pracovnoprávneho vzťahu. Ochranoť právo zamestnancov na sociálne zabezpečenie je stále potrebné, rovnako ako pri prijatí zákona č. 125/2006 Z. z. Dôležitosť ochrany práv zamestnanca je v súčasnosti nesmierne dôležitá aj vzhľadom na narastajúce negatívne fenomény súvisiace s porušovaním práv zamestnancov ako napr. social dumping, bogus self-employment a podobne. Vzhľadom na vyššie uvedené opakovane zdôrazňujeme, že koncepcia nelegálneho zamestnávania je postavená tak, že aj absencia prihlásenia zamestnanca do registra poistencov sa považuje za nelegálne zamestnávanie a stále plní svoj účel a je vhodným prostriedkom na dosiahnutie účelu, ktorým je v prvom rade ochrana zamestnancov, ale aj ochrana ekonomických záujmov štátu. Zároveň upozorňujeme na skutočnosť, že v súčasnosti je prihlásenie zamestnanca do Sociálnej poisťovne jednoduchým úkonom, ktorý v žiadnom prípade neprímerane nezaťažuje podnikateľské prostredie. Zároveň sme toho názoru, že nie je žiaduce znižovať výšku pokuty, ktorú môže uložiť inšpekcia práce, a to vzhľadom na infláciu a zvyšujúcu sa životnú úroveň. Zmiernenie sankcií by znížilo ich preventívny a odstrašujúci účinok. Kumulatívne ukladanie sankcií je bežnou legislatívnou konštrukciou aj v iných oblastiach správneho trestania.

Termín ukončenia konzultácií: 09. 01. 2024

Verejné ex post konzultácie je možné vykonať elektronicky.

Kontaktná osoba gestora: JUDr. Marián Lizanec
marian.lizanec@employment.gov.sk
+421 2 2046 1228